

ע"פ 35673/02/17 - מוחמד עווד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 35673-02-17 עווד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 2

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
מבקש	מוחמד עווד
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפניי בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בפועל בן 30 חודשים, אשר הושת על המבקש בגזר הדין שניתן בעניינו על ידי בית משפט השלום בראשון לציון במסגרת ת"פ 15-03-53918, מיום 5.11.17 (להלן: "גזר הדין").

רקע

1. המבקש הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") והצעת שוחד לפי סעיפים 291 ו-294(ב) לחוק.
2. על פי עובדות האישום הראשון, המבקש הוא עורך דין במקצועו אשר במועד הרלבנטי לכתב האישום, ייצג את ה"ה מוחמד אבו זערור, עלי אבו זערור ועמראן סלאיימה (להלן: "הלקוחות"). במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, שימש מר ניסים דיין כמנהל מחלקה בפיקוח העירוני בעיריית ירושלים ובתוקף תפקידו היה "עובד ציבור" (להלן: "דיין"). ביום 25.6.14 נערכה פעילות של אגף הפיקוח העירוני של עיריית ירושלים, בשיתוף עם משטרת ישראל, בחצר כנסיית הקבר בירושלים, בנושא רוכלות בלתי חוקית. במסגרת פעילות זו, עיכבה המשטרה את הלקוחות לחקירה באשמת רוכלות ללא רישיון והוחרם ציוד צילום המשמש אותם בעבודתם (להלן: "הציוד המוחרם"). בהמשך, הועבר חומר החקירה לאגף הפיקוח העירוני לשם בחינתו וניהול הליך משפטי נגד הלקוחות בגין רוכלות בלתי חוקית. הלקוחות התייעצו עם המבקש טרם חקירתם במשטרה והוא אף הגיש בשמם בקשה להחזרת תפוסים ביום 3.7.14, לבית המשפט לעניינים מקומיים. ביום 25.6.14 פנה המבקש אל דיין בנוגע לציוד המוחרם, וזה אמר לו כי עליו לפנות בנושא זה אל היועץ המשפטי של עיריית ירושלים, מר חיים נרגסי (להלן: "היועץ המשפטי"). לבקשת המבקש, נתן לו דיין את מספר הטלפון הנייד שלו לשם בירורים. ביום 27.6.14 התקשר המבקש אל דיין וביקש לדבר עמו ב"ארבע עיניים" בנוגע ללקוחות. דיין הזמין את המבקש אל משרדו אולם טרם נקבע מועד לפגישה. בשלב זה, בשל חשד שהתעורר בלבו של דיין אשר לכוונותיו של המבקש, הוא שיתף את היועץ המשפטי ואת המשטרה בחשדו ומכאן ואילך פגישותיו עם המבקש תועדו ולו על ידי משטרת ישראל. ביום 8.7.14, שב המבקש והתקשר אל דיין והשניים קבעו להיפגש

למחרת במשרדו של דיין בעיריית ירושלים. ביום 9.7.14, הגיע המבקש אל משרדו של דיין וניסה לשכנעו כי הלקוחות מפעילים עסק ברישיון ואינם עוסקים ברוכלות שאינה מורשית. עוד טען לפניו, כי הפעילות נגד הלקוחות בוצעה בשל יריבות אישית בינם לבין קצין משטרה מסוים. דיין הבהיר למבקש כי הלקוחות עוסקים ברוכלות שאינה מורשית, כי האכיפה נגדם נעשתה כדין ומשיקולים ענייניים והציע למבקש שהלקוחות יגישו בקשה לקבלת רישיון רוכלות. המבקש הבהיר לדיין שהלקוחות רוצים פתרון בכל מחיר וביקש ממנו לצאת לדבר עמו מחוץ למשרד. כאשר יצאו השניים מהמשרד, הציע המבקש לדיין סכום של 1,500-2,000 דולר על מנת שהלקוחות יוכלו לחזור ולעבוד בכנסיית הקבר למחרת היום. דיין אמר למבקש שעבור סכום כזה הוא לא מוכן להסתכן ואז הגדיל המבקש את הסכום המוצע והציע סכום של 4,000-5,000 דולר. דיין אמר למבקש שהוא יחשוב על זה. כשעתיים לאחר הפגישה המתוארת, התקשר המבקש אל דיין וביקש להיפגש עמו בשעות הערב. בסופו של דבר, פגישה זו לא יצאה אל הפועל. ביום 10.7.14, בשעות הבוקר, התקשר המבקש אל דיין וביקש להיפגש עמו. השניים קבעו להיפגש בבית קפה "ארומה" במרכז ירושלים (להלן: "**בית הקפה**"). באותו מועד, סמוך לשעה 11:30, נפגשו המבקש ודיין בבית הקפה. במהלך הפגישה אמר המבקש לדיין שהלקוחות רוצים מאוד לחזור לעבוד ושהוא זקוק לעזרתו בעניין זה. המבקש הציע לדיין תמורת עזרתו בעניין זה תשלום בסכום של 10,000 ₪, שיועבר אליו עוד באותו ערב אם תתקבל החלטה לאשר ללקוחות לחזור לעבוד בכנסיית הקבר. עוד הציע המבקש סכום נוסף של 5,000 ₪ שיועבר לדיין לאחר שהלקוחות יחזרו לעבוד בפועל, יקבלו אישור רשמי שהם יכולים לעבוד במקום ויוחזר להם הציוד המוחרם. בהמשך, העלה המבקש את הסכום המוצע לסכום כולל של 20,000 ₪. דיין הבטיח למבקש כי ידבר עם היועץ המשפטי וינסה לשכנעו להתיר ללקוחות לעבוד במקום, אולם הבהיר כי לא יוכל לתת לו על כך אישור רשמי. עוד אמר לו שיבדוק את אפשרות השבת הציוד המוחרם. במהלך אותו יום, שלח המבקש מספר הודעות טקסט לדיין וביקש לדעת אם הסדיר את העניין מול היועץ המשפטי ואף התקשר והדגיש שהלקוחות מבקשים לחזור באופן מידי לעבוד בכנסיית הקבר. באותו יום, בסביבות השעה 16:30, התקשר המבקש אל דיין, אשר אמר לו שהצליח לסדר את עניינם של הלקוחות מול היועץ המשפטי. המבקש ביקש להיפגש עם דיין באותו ערב והם קבעו פגישה בבית קפה בקניון במעלה אדומים (להלן: "**הקניון**"). בהמשך, בסמוך לשעה 22:15, הגיע המבקש לפגישה המתוכננת עם דיין, שם ביקש ממנו לבוא עמו לחדר השירותים של הקניון על מנת להעביר לו כסף. השניים הלכו לחדר המדרגות של הקניון ושם מסר המבקש לדיין סכום של 3,000 דולר במזומן. ביום 27.7.14, בתיאום עם משטרת ישראל, יצר דיין קשר עם המבקש ואמר לו שסודר גם עניין הציוד המוחרם. השניים קבעו פגישה באותו ערב בקניון, במהלכה אמר דיין למבקש לשלוח את אחד מהלקוחות למחרת לשער שכם כדי להסדיר את השבת הציוד המוחרם.

על יסוד עובדות אלו, נטען כי במעשיו המתוארים, נתן המבקש שוחד לדיין, עובד הציבור, בעד פעולות הקשורות בתפקידו.

על פי עובדות האישום השני ובהמשך לאירועים שתוארו באישום הראשון, ביקש המבקש מדיין, לבקשת הלקוחות, לדאוג לרישום רישיון העסק על שם מר עלי אבו זערור ובתמורה לכך, הם "ידאגו לו". המבקש הציע לדיין שייתן סכום דומה לפעם הקודמת וכשדיין השיב בשלילה, הציע המבקש לדיין סכום של 5,000 דולר תמורת עזרתו. מיד לאחר אותה פגישה, נעצר המבקש על ידי משטרת ישראל. על יסוד עובדות אלו נטען כי במעשיו המתוארים, הציע המבקש שוחד לדיין, עובד הציבור, בעד פעולה הקשורה בתפקידו.

3. ביום 1.6.16, הורשע המבקש בדינו וביום 5.11.16, נגזר דינו. גזר הדין השית על המבקש 30 חודשי מאסר בפועל ו- 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה מן העבירות שבהן הורשע למשך 3 שנים מיום שחרורו. כן הוטל על המבקש קנס בסכום של 10,000 ₪, או חלף חודשיים מאסר.

4. לאחר הכרעת הדין בעניינו של המבקש, הוא הופנה לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר בעניינו וכן הופנה לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר. על פי חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות, נמצא כי המבקש מתאים לריצוי עונש על דרך זו. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש, עולה כי מדובר באדם בן 46, ללא עבר פלילי שקיימות לו מערכת ערכים נורמטיבית ושאיפה לנהל אורח חיים תקין. עוד התרשם שירות המבחן, כי ההליך המשפטי שהתנהל כנגד המבקש, היווה גורם מחדד גבולות בין המותר והאסור ויש בו כדי להוות גורם מקטין סיכון להתנהלות דומה בעתיד. בנוסף, שירות המבחן התרשם מנזקקותו הטיפולית של המבקש ומיכולתו להיעזר בתכנית טיפולית ייעודית אשר תסייע לו להעמיק את בדיקתו בנוגע למניעים הרגשיים העומדים ברקע לביצוע העבירות. המבקש הביע נכונות להשתלב בתהליך טיפולי שכזה ולאורם של נתונים אלו, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית בעניינו של המבקש כדי הימנעות מהטלת מאסר בפועל. כן המליץ שירות המבחן על ענישה הרתעתית בדמות מאסר על תנאי וחתימה על התחייבות. בנוסף, המליץ שירות המבחן על העמדת המבקש בצו מבחן למשך שנה.

5. ביום 16.2.17, הגיש המבקש ערעור על הכרעת הדין וכן על גזר הדין, יחד עם בקשה לעכב את ביצוע גזר הדין עד להכרעה בערעור (להלן, בהתאמה: "**הערעור**", "**הבקשה**").

6. ביום 24.1.17, ניתנה החלטה על עיכוב ביצועו של גזר הדין עד לתום הדיון בבקשה.

תמצית טענות הצדדים

7. המבקש טוען כי יש לעכב את גזר הדין עד לתום הדיון בערעור. המבקש הדגיש כי הערעור מופנה הן כנגד גזר הדין והן כנגד הכרעת הדין. המבקש סבור כי נימוקי הערעור מלמדים על סיכויים טובים לקבלתו, תוך הדגשה כי בית המשפט קמא התעלם מטענותיו בנוגע להתנהלותה השערורייתית של המאשימה וכן התעלם מהמסמכים אשר הוגשו כראייה לכך שקציני משטרה שיקרו לעירייה בנוגע לרוכלים שיוצגו, בדמות מסמך המסומן ת/10 ומכתביהם של עו"ד שאול גדרון ועו"ד מיכאל פרנקינבוט - היועץ המשפטי לעיריית ירושלים. המבקש הוסיף וטען, כי תחילת ריצוי עונש המאסר תפגע בו קשות, כי היא עלולה לגרום לו לנזק בלתי הפיך וכי תסכל את מטרת הערעור באופן השולל את זכות גישתו לערכאות.

8. למולו, טוענת המשיבה כי דין הבקשה להידחות. המשיבה סבורה כי הבקשה אינה עומדת בתנאים שנקבעו בהלכה הפסוקה, תוך הפניה לע"פ 111/99 **שוורץ נ' מדינת ישראל** (7.6.00) (להלן: "**הלכת שוורץ**"). המשיבה הדגישה כי המבקש הורשע בשתי עבירות שוחד חמורות, בגינן נדון למאסר ארוך בן כשנתיים וחצי. המשיבה סבורה כי ממצאי פסק הדין מעוגנים בחומר הראיות אשר הוצג לפני בית המשפט קמא ובהינתן כי ערכאת הערעור אינה דנה, ככלל, בקביעות מהימנות של הערכאה הדיונית, סיכויי הערעור נמוכים. עוד מודגש, כי הטענות שהעלה המבקש בערעורו, אינן מצביעות על טעם שיש בו כדי לפטור מאחריות פלילית למעשים שבהם הורשע. המאשימה הוסיפה וטענה, כי דין הבקשה להידחות גם בשל השיהוי שבהגשת נימוקי הערעור והבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

שני הצדדים הפנו לאסמכתאות בתימוכין בטענותיהם.

דין והכרעה

9. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, בפסק הדין, בנימוקי הערעור, בתסקירי שירות המבחן ובאסמכתאות שהוצגו לפניי ולאחר שהתרשמתי ממכלול נסיבות העניין - הגעתי למסקנה כי יש לדחות את הבקשה. שוכנעתי כי המקרה הנדון אינו מצדיק סטייה מן הכלל, לפיו יש להעדיף את האינטרס הציבורי המשתקף באכיפה מיידית של גזר הדין, על פני האינטרס הפרטני של המבקש המשתקף בדחיית ביצוע גזר הדין עד לתום הדיון בערעור.

10. השיקולים אליהם יש להידרש במסגרת בחינת בקשה לעיכוב ביצועו של גזר דין, נסקרו בהרחבה בהלכת שוורץ. הכלל העקרוני הוא ביצוע מידי של גזר הדין, תוך איזונו למול האינטרסים השונים המעורבים בסוגיה, הכוללים, בין היתר, את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; את אורך תקופת המאסר שנגזרה; את טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; את עברו הפלילי של המבקש והתנהלותו במהלך המשפט; את נסיבותיו האישיות ואת השאלה האם הערעור מופנה כלפי ההרשעה עצמה או רק כלפי חומרת העונש (ר' הלכת שוורץ; ע"פ 5957/12 **אוהב נ' מדינת ישראל** (19.9.12)).

11. אשר לחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, מבלי לקבע מסמרות, מקובלת עליי אבחנתו של בית המשפט קמא, לפיה נחזית חומרה יתרה בעבירות שבהן הורשע המבקש, בהיותו עורך דין במקצועו אשר ניצל את האמון שניתן בו מתוקף מקצועו, כדי לבצע עבירות שוחד חמורות כלפי גורמי אכיפת החוק.

12. אשר לסיכויי הערעור, התרשמתי, בשלב זה ומבלי לקבע מסמרות בנושא, כי סיכויי הערעור אינם כה גבוהים במידה כזו שתטה את הכף לעבר עיכוב ביצוע עונש המאסר אשר נגזר על המבקש. אני סבור כי הכרעת הדין מתבססת בעיקרה על עדויותיהם של המעורבים בפרשה וכן על דברי המבקש. כפי העולה מהכרעת הדין, המבקש לא הכחיש את המעשים המיוחסים לו ועיקר טענותיו עוסק בהדחתו לביצוע העבירות ובהתנהלות הרשות אשר הובילה אותו, כלשונו, לעבר ביצוע מעשים אלו. בעניין זה ושוב מבלי לקבע מסמרות, מקובלת עליי מסקנת בית המשפט קמא, המעוגנת בפסיקת בתי המשפט, לפיה גם אם תתקבל טענה זו של המבקש, היא עשויה להביא להקלה מסוימת בעונשו, בעוד שאין בה, לכשעצמה, כדי להביא בהכרח לזיכויו (ר' רע"פ 1201/12 **קטיעי נ' מדינת ישראל** (9.1.14) על האסמכתאות שהובאו שם, כהפניית בית המשפט קמא).

אשר לחומרת העונש ואפשרות המרתו בענישה שיקומית, התרשמתי כי מתחם הענישה והעונש כפי שנקבעו על ידי בית המשפט קמא, תואמים, לכאורה, למסגרות ענישה שנקבעו בגין עבירות דומות ובנסיבות דומות. המבקש לא הניח לפניי כל טעם של ממש, שיש בו כדי ללמד כי נפלה שגיאה בגזר הדין, שחומרתה יורדת לשורשו של עניין. אשר לשיקול השיקום בענישה, כידוע, שיקול זה מהווה אך את אחד משיקולי הענישה והוא אינו מייתר את הצורך באיזונו למול יתרת השיקולים הצריכים לעניין, הכל בהתאם לחומרת העבירות, היקפן ונסיבות ביצוען (ר' למשל: ע"פ 5936/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (14.1.15); רע"פ 3250/16 **שימחיאב נ' מדינת ישראל** (17.3.13); ע"פ 7211/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.12.15); ע"פ 7113/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (15.12.2008)).

התרשמתי בשלב זה ומבלי לקבוע מסמרות, כי שיקול השיקום בעניינו של המבקש, אינו בעוצמה כזו שיש בו כדי

להצדיק חריגה ממתחם הענישה, או המרת העונש באפיק שיקומי מובהק. יכול שהליכת כברת דרך לקראת המבקש תמצא את ביטויה בקיצור תקופת המאסר או בשילובו במסגרת טיפולית במסגרת המאסר עצמו, להבדיל מביטולה הגורף או המרתה בענישה שיקומית (ר' בש"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.1.15); ע"פ 370/14 סלפיתי נ' מדינת ישראל (25.8.14)).

13. כמו כן, בשים לב לאורכה של תקופת המאסר שהוטלה על המבקש, אינני סבור כי תכלית הערעור תסוכל במידה והעונש לא יעוכב.

14. אוסיף ואציין, כי המבקש לא הניח לפניי נימוקים המלמדים, לכאורה, על נסיבות מיוחדות, או על מצוקה מיוחדת, שבגינן יש לחרוג מכלל הביצוע המידי של גזר הדין. אכן, למבקש אין עבר פלילי והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, כנחזה. אולם, בנתונים אלו לבדם, אין כדי להטות את הכף לעבר עיכוב עונש המאסר, כמבוקש. בנוסף, למעט טענת המבקש בדבר רצונו להשתלב בהליך טיפולי, אשר אינה מהווה נסיבה מיוחדת לכשעצמה, המבקש לא הצביע על קיומה של תכנית טיפולית קונקרטית בעניינו, או על הימצאו בשלבים מתקדמים של תכנית טיפולית, שלא מן הראוי לקטוע אותה (ר' ע"פ 9956/16 מויאל נ' מדינת ישראל (23.12.16)).

15. המבקש הפנה לאסמכתאות אשר ניתנות לאבחון מעניינו, כך שאין ללמוד מהן גזירה שווה. בהלכת שוורץ, התרשם בית המשפט כי המועד לשמיעת הערעור קרוב ביותר. נסיבה זו אינה מתקיימת במקרה הנדון, בו טרם נקבע מועד לדין בערעור.

בת"פ (רמ') 35790-01-14 פרקליטות מחוז ירושלים פלילי נ' מוחמד חמאד (6.9.15), נדון מקרה שבו חזרה בה המאשימה מהסכם עד מדינה, נוכח הפרתו. טענת ההגנה מן הצדק נדחתה לגופה, כך שלא ניתן ללמוד מאסמכתה זו כי שעה שמועלית טענה של הגנה מן הצדק, ראוי להורות על עיכוב ביצוע.

בע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (15.9.14), הורה בית המשפט על עיכוב ביצוע עונש המאסר, נוכח התרשמותו כי מדובר "במשפט בלתי שגרתי ... גם מחמת היקפו הגדול של המשפט ומורכבותו הרבה".

16. לאור המקובץ ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הנדרשים לעניין ובהם סיכויי הערעור, חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, היעדר עבר פלילי למבקש, סיכויי שיקומו והנזקים שעלולים להיגרם לו - לא שוכנעתי כי קיימים נימוקים של ממש המצדיקים את החרגת עניינו מן הכלל ולפיכך, דחיתי את הבקשה.

המבקש יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 2.4.17 עד השעה 14:00.

ניתנה היום, ז' אדר תשע"ז, 05 מרץ 2017, במעמד הצדדים.

ארז יקואל, שופט